

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(1)
กิตติกรรมประกาศ.....	(6)
บทที่	
1. บทนำ.....	1
สภาพและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ในการศึกษา.....	8
สมมติฐาน	9
วิธีการศึกษา	9
ขอบเขตการศึกษา	10
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	11
2. ข้อความคิดพื้นฐานเกี่ยวกับระบบค่าฤชาธรรมเนียม	12
1. ความหมายของค่าฤชาธรรมเนียม.....	12
2. วัตถุประสงค์ของค่าฤชาธรรมเนียม	15
1. มาตรการเยียวยาชดเชย (Indemnification).....	15
2. มาตรการขัดขวาง (Deterrence)	17
3. มาตรการสนับสนุนการตกลงระงับข้อพิพาท (Encouragement of Settlement)	17
3. แนวความคิดเกี่ยวกับการจัดระบบค่าฤชาธรรมเนียม	19
3.1 ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับเอกชน	19
3.2 ความสัมพันธ์ระหว่างคู่ความ.....	21

4. ลักษณะของระบบค่าฤชาธรรมเนียมที่มีประสิทธิภาพ	22
4.1 ความสะดวกในการเข้าถึงความยุติธรรม (Facilitation of Access to Justice)	22
4.2 ความชัดเจนและเข้าใจง่าย (Simplicity and Clarity)	23
4.3 ความยืดหยุ่น (Flexibility)	24
4.4 ความสมดุล (Balancing)	24
5. หลักความรับผิดชอบในค่าฤชาธรรมเนียม	25
5.1 หลักการผลักภาระค่าฤชาธรรมเนียม (Costs Shifting Rule)	26
5.1.1 ประเภทของหลักการผลักภาระค่าฤชาธรรมเนียม	26
5.1.2 ระดับของการผลักภาระค่าฤชาธรรมเนียม	28
5.1.3 ข้อดีและข้อเสียของหลักการผลักภาระค่าฤชาธรรมเนียม	29
5.2 หลักค่าฤชาธรรมเนียมตกเป็นพับ (No Costs Shifting Rule)	30
5.2.1 ข้อดีของหลักค่าฤชาธรรมเนียมตกเป็นพับ	31
5.2.2 ข้อเสียของหลักค่าฤชาธรรมเนียมตกเป็นพับ	31
6. หลักการพื้นฐานเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือทางการเงิน ในการดำเนินคดี	32
6.1 บุคคลผู้มีสิทธิได้รับความช่วยเหลือทางการเงินในการดำเนินคดี	33
6.2 เงื่อนไขในการให้ความช่วยเหลือทางการเงินในการดำเนินคดี	33
6.3 ขั้นที่จัดให้มีการช่วยเหลือทางการเงินในการดำเนินคดี	35
6.4 ขอบเขตของการให้ความช่วยเหลือทางการเงินในการดำเนินคดี	35
6.5 ข้อมูลเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือทางการเงินในการดำเนินคดี	37
3. ระบบค่าฤชาธรรมเนียมตามกฎหมายต่างประเทศ	38
1. การกำหนดค่าฤชาธรรมเนียม	38
1.1 แนวทางการกำหนดค่าฤชาธรรมเนียม	38
1.2 กระบวนการกำหนดค่าฤชาธรรมเนียม	42
1.3 ค่าฤชาธรรมเนียมที่สำคัญ	48
1.3.1 ค่าขึ้นศาล	48

1.3.2 ค่าทนายความ	52
1.3.3 ค่าพยานผู้เชี่ยวชาญ	60
1.3.4 ค่าพยานบุคคล	62
1.3.5 ค่าแปลเอกสารและค่าแปลภาษา.....	64
1.3.6 ค่าใช้จ่ายของคู่ความ.....	65
2. ความรับผิดในค่าฤชาธรรมเนียม	67
2.1 หลักทั่วไป.....	67
2.2 ข้อยกเว้น.....	70
2.2.1 ประเภทแห่งคดี.....	70
2.2.2 การใช้ดุลพินิจของศาล.....	72
2.2.3 กรณีค่าฤชาธรรมเนียมไม่เป็นไปตามผลแห่งคดี	76
2.2.4 ความร่วมมือในการระงับข้อพิพาท.....	78
2.2.5 ความรับผิดในค่าฤชาธรรมเนียมเชิงลงโทษ.....	79
2.2.6 ความรับผิดในค่าฤชาธรรมเนียมของบุคคลภายนอก	80
3. การให้ความช่วยเหลือทางการเงินในการดำเนินคดี	82
3.1 การจัดให้มีการให้ความช่วยเหลือทางการเงินในการดำเนินคดี	82
3.2 เงื่อนไขในการให้ความช่วยเหลือทางการเงินในการดำเนินคดี.....	84
3.3 วิธีการยื่นคำขอ	88
3.4 ขอบเขตของการให้ความช่วยเหลือทางการเงินในการดำเนินคดี	89
3.5 การจ่ายเงินคืนรัฐ.....	97
3.6 การอุทธรณ์คำสั่งปฏิเสธไม่ให้ความช่วยเหลือทางการเงิน ในการดำเนินคดี	99
3.7 การถอนการให้ความช่วยเหลือทางการเงินในการดำเนินคดี	100
4. ระบบค่าฤชาธรรมเนียมตามกฎหมายไทย	103
1. การปรับปรุงระบบค่าฤชาธรรมเนียมตามกฎหมายไทย.....	103
1.1 ระบบค่าฤชาธรรมเนียมตามกฎหมายไทยก่อนการปรับปรุง.....	103
1.1.1 การกำหนดค่าฤชาธรรมเนียม.....	104

1.1.2 การให้ความช่วยเหลือทางการเงินในการดำเนินคดี	107
1.2 สภาพปัญหาก่อนการปรับปรุง	109
1.3 สรุปสาระสำคัญในการปรับปรุงระบบค่าฤชาธรรมเนียม ตามกฎหมายไทย	110
2. การกำหนดค่าฤชาธรรมเนียม	112
2.1 ค่าธรรมเนียมศาล	113
2.1.1 ค่าขึ้นศาล	113
2.1.2 ค่าธรรมเนียมศาลประการอื่น	116
2.2 ค่าฤชาธรรมเนียมประการอื่น	118
2.2.1 ค่าทนายความ	118
2.2.2 ค่าสืบพยานหลักฐานนอกศาล	120
2.2.3 ค่าป่วยการ ค่าพาหนะ และค่าเช่าที่พักของพยาน กับค่ารังวัดแผนที่	120
2.2.4 ค่าใช้จ่ายอื่นในการดำเนินคดี	121
2.2.5 ค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายอื่น ๆ บรรดาที่กฎหมาย บังคับให้ชำระ	121
3. ความรับผิดในค่าฤชาธรรมเนียม	123
3.1 หลักทั่วไป	123
3.2 ข้อยกเว้น	124
3.2.1 การใช้ดุลพินิจของศาล	124
3.2.2 กรณีค่าฤชาธรรมเนียมไม่เป็นไปตามผลแห่งคดี	125
3.2.3 ความร่วมมือในการระงับข้อพิพาท	127
3.3 บทเฉพาะ	128
4. การให้ความช่วยเหลือทางการเงินในการดำเนินคดี	129
4.1 การจัดให้มีการให้ความช่วยเหลือทางการเงินในการดำเนินคดี	129
4.2 เงื่อนไขในการให้ความช่วยเหลือทางการเงินในการดำเนินคดี	129
4.3 วิธีการยื่นคำขอ	131
4.4 ขอบเขตของการให้ความช่วยเหลือทางการเงินในการดำเนินคดี	132
4.5 การจ่ายเงินคืนรัฐ	132

4.6 ความรับผิดในค่าฤชาธรรมเนียม	133
4.7 การอุทธรณ์คำสั่งปฏิเสธไม่ให้ความช่วยเหลือทางการเงิน ในการดำเนินคดี	133
4.8 การถอนการให้ความช่วยเหลือทางการเงินในการดำเนินคดี	134
5. บทวิเคราะห์ระบบค่าฤชาธรรมเนียมตามกฎหมายไทย.....	135
1. ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดค่าฤชาธรรมเนียม	135
1.1 ปัญหาการกำหนดค่าธรรมเนียมศาล.....	135
1.1.1 ปัญหาการคำนวณทนายในคดีที่มีหลายข้อหา	135
1.1.2 ปัญหาการคำนวณค่าขึ้นศาล	139
1.2 ปัญหาการกำหนดค่าฤชาธรรมเนียมประการอื่น.....	145
1.2.1 ปัญหาการกำหนดค่าทนายความ.....	145
1.2.2 ปัญหาการกำหนดค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี.....	154
2. ปัญหาเกี่ยวกับความรับผิดในค่าฤชาธรรมเนียม	158
2.1 ข้อพิจารณาเกี่ยวกับประเภทของคดี.....	158
2.2 ข้อพิจารณาเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของความรับผิด ในค่าฤชาธรรมเนียม.....	164
3. ปัญหาเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือทางการเงินในการดำเนินคดี.....	177
3.1 การจัดให้มีการให้ความช่วยเหลือทางการเงินในการดำเนินคดี.....	177
3.2 ฐานะทางการเงินของผู้มีสิทธิได้รับความช่วยเหลือทางการเงิน ในการดำเนินคดี.....	181
3.3 ขอบเขตของการให้ความช่วยเหลือทางการเงินในการดำเนินคดี	184
3.4 งบประมาณและการบรรเทาภาระค่าใช้จ่ายของรัฐ	191
6. บทสรุปและข้อเสนอแนะ	197
1. บทสรุป.....	197
2. ข้อเสนอแนะ	203

บรรณานุกรม	212
ภาคผนวก	
ก. สถิติจำนวนคดีค้างมา รับใหม่ เสร็จไป ของศาลที่วราชอาณาจักร ประจำเดือน มกราคม – พฤษภาคม พ.ศ. 2551	222
ข. สถิติจำนวนคดีค้างมา รับใหม่ เสร็จไป ของศาลที่วราชอาณาจักร ประจำเดือน มกราคม – ธันวาคม พ.ศ. 2551	228
ค. สรุปสถิติแสดงจำนวนข้อหาและจำนวนคดีของทั้ง 3 ชั้นศาล เดือนมกราคม – มีนาคม พ.ศ. 2553	235
ง. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ 24) พ.ศ. 2551	238
จ. Part 44 General Rules about Costs, Civil Procedure Rules	258
ฉ. Title XVIII Fees and Costs, French Code of Civil Procedure.....	271
ช. บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติ แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ 2/2548)	277
ซ. การให้ความช่วยเหลือด้านทนายความโดยองค์กรให้ความช่วยเหลือ ทางกฎหมาย	284
ประวัติการศึกษา	291